

De Dorpswandelaar nr. 15

Wandelen kun je bijna overal. Ik ken mensen die elke dag hetzelfde rondje lopen in hun woonwijk, ik ken er een die ik bijna dagelijks één blokje rond zie lopen en ik ken er die van lopen een sport hebben gemaakt en vaste prik elke week met anderen kilometers weg stappen onder hun wandelschoenen. Ik hoor bij geen van drieën en soms weer wel. Dat hangt er vanaf of ik veel zin heb om te lopen of juist helemaal niet en het lopen dan ervaar als een straf omdat de benen dan pijn doen bij elke stap en het me moeite kost om zelfs een blokje rond vol te maken. Maar er zijn van die dagen dat ik fluitend kilometers van huis terecht kom in een omgeving die me doet herinneren aan ... ja aan wat? Aan vroeger? Aan bekenden die daar wonen? Aan werk dat ik ooit heb gedaan daar? En precies dat laatste overkwam me toen ik kort geleden na een forse aanloop langs de Volmolen, vlak voor Waalre, liep. Ik zeeg neer op het terras en verzonk in herinneringen.

Bijna 22 jaar geleden nam ik afscheid van het bedrijf dat even verderop in de Molenstraat bij tal van vrouwen in heel Nederland bekend stond als het bedrijf waar je een uitzet bij kon kopen. Ik was er terecht gekomen na een tiental jaren bij de grote Philips in Eindhoven te hebben gewerkt. Ik herinner het me als de dag van vandaag. Er had een advertentie in de krant gestaan waarin een mij totaal niet bekend bedrijf uit Waalre iemand zocht die de ondernemingscommunicatie voor toekomstige jaren zou leiden en vorm zou geven.

Omdat ik toch weg wilde uit Eindhoven en Waalre wel mooi vlak bij Valkenswaard was, stapte ik op een dag na werktijd binnen in een donkerbruin kantoorgebouw. Wat een afknapper, dacht ik, toen ik er binnenging. Logisch, dat ik dat dacht, want ik werkte toen in het net gloednieuwe Philipsgebouw aan de Boschdijk. Een wereld van verschil.

Ik wilde weer naar buiten gaan, toen ik een stem hoorde die me tegen hield. "Kwam u voor de advertentie?" Ik wilde niet jokken en zei: "Ja, maar ik denk niet dat het wat voor mij is." "Oh, zei de eigenaar van de stem, maar we kunnen toch wel even praten? Heeft u tijd?" En zo werd ik meegetroond naar boven naar een privékantoor, waar aan de wand diverse portretten hingen van mensen uit vroeger tijd. Het bleken familieleden te zijn die allemaal verbonden waren geweest aan het huidige bedrijf, als oprichter, doorzetter en voortzetter. "En ik ben JvD, de huidige directeur/eigenaar," stelde hij zich aan mij voor.

Wat mij toen overkwam? JvD begon mij te vertellen, te vertellen, te vertellen. Ik denk niet dat ik meer dan 5 keer iets heb gezegd, maar het verhaal kwam er in grote lijnen op neer dat zo'n 125 jaar geleden veel boerenmensen in Brabant hun inkomens uit het boerenbedrijf wat konden opkrikken door thuis te weven. Vooral 's winters deed men dat.

Het gevolg van die huisnijverheid was wel dat er een groot vakmanschap ontstond bij al die thuiswevers en dat de kwaliteit van het geweven (linnen) goed ook hoog was. Wat meer werd gemaakt dan voor thuisgebruik nodig was, ging men verkopen aan bekenden, familie en burens en daar weer verwanten van. Op die manier kon men de kost aardig verdienen. Voorvader vD was zo'n thuiswever die technisch gezien een goed produkt maakte en daarmee ook een goede naam had gekregen. Bovendien verkeerde hij op vrijersvoeten met de dochter van de bakker uit het dorp, wat door haar vader in aanvang nog niet als een beste partij werd gezien. De meeste wevers waren immers niet rijk, eerder armoedzaaiers die moesten bijverdienen. Maar liefde maakt blind en dochterlief ging voor haar wever en bracht niet alleen geld mee, maar ook wat goede ideeën om de huisnijverheid een extra push te geven. Zij bedacht namelijk om, wat haar en vele andere jonge dochters op kostschool was geleerd, al het linnengoed dat werd aangeschaft bij het huwelijk te confectioneren en versieren voor de eigen huishouding, in het jonge bedrijfje in te brengen als een extra service voor de klanten die zelf weinig zin of gelegenheid hadden dat te doen.

Zodoende werd ineens een hoop gedoe van de schouders van jong stellen afgenomen, omdat men bij weverij vD een kant en klare uitzet kon aanschaffen, op maat gemaakt en geborduurd, precies

volgens de wensen van de vermogende klant. Het succes van die aanpak bleek al snel te groot voor de ondernemende vD & C. en dus moest er personeel bij komen. Dat werd het begin van een echt atelier onder leiding van mevrouw vD. De slimme jongedame bleek een absoluut talent te hebben voor ondernemen, want zij zag ook een flinke groeiemarkt voor de weverij bij kloosters en ziekenhuizen. Niet alleen brachten nieuwe religieuzen hun eigen uitzet mee als ze intraden, de instellingen zelf hadden ook het nodige linnengoed in gebruik. Zeker zij die zich bezig hielden met ziekenhuiszorg. Dat linnengoed moest vooral van hoge kwaliteit zijn vanwege het vele wassen en bleken.

Al met al bleek dat een stormachtige groei voor weverij en atelier op te leveren, die zich doorzette tot ... de dag dat ik er binnenstapte.

Het zou mijn taak worden om vooral de markt voor particulieren in héél Nederland met publiciteitscampagnes rijp te maken voor het linnengoed van Walra.

Na enkele uren het verhaal aangehoord te hebben, werd besloten mij toch psychologisch te laten testen door een Eindhovens Bureau wat enkele dagen later gebeurde.

Ik werd flink door de mangel gehaald en kwam 's avonds uitgepierd thuis. Ik zal het nooit vergeten. We zaten aan tafel nog wat na te praten, toen de bel ging. Ik deed open en wie stond daar? JvD zelf. "Ik heb niet gewacht op het schriftelijk verslag van uw test, zei hij, maar ik heb gebeld voor de uitslag. Ik ben gekomen om met u en uw vrouw te praten en ik ben niet van plan om weg te gaan voor u JA tegen me hebt gezegd. Mag ik even binnenkomen?" Nou, dat "even" duurde een lange avond, waarin opnieuw werd verteld, verteld en verteld. Om ruim 22.00 uur viel die JA en ze duurde tot ruim 20 jaar geleden.

Ik stond op van mijn terrasstoel en liep langs het voormalige terrein van de weverij en kantoorgebouwen waar nu huizen voor gewone gezinnen stonden. Zouden ze ...? Nee, natuurlijk niet. Uiteraard konden ze niet weten op welke historische grond ze woonden. Dat was voorbehouden aan een oude dorpswandelaar én u. Want nu weet u het ook. En misschien vertel ik u nog wel eens hoe het mij en het bedrijf in de jaren dat ik er werkte is vergaan. Want het is vergaan, Vijf jaren nadat ik er ben uitgestapt met VUT en pensioen.

De ... Dorpswandelaar.